

تأثیر استراتژی شرکتی تنوع محصول بر بازدهی و ریسک کسب و کارهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

سعید میرزا محمدی^{۱*}، نعیمه گلابدوست^۲

۱- عضو هیات علمی، دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه علم و صنعت ایران

۲- کارشناسی ارشد مدیریت کسب و کار، پردیس بین المللی کیش، دانشگاه تهران

خلاصه

هدف از پژوهش حاضر، بررسی تأثیر استراتژی شرکتی تنوع محصول بر بازدهی و ریسک کسب و کارهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به منظور آگاهی از مزیت رقابتی استراتژی شرکتی تنوع محصول در کسب سود بیشتر و با ریسک کمتر برای سرمایه‌گذاران می‌باشد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از منظر گردآوری داده‌ها، توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش را کلیه کسب و کارهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در صنایع خودرو، دارو و سیمان در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۹ به تعداد ۶۱ کسب و کار تشکیل می‌دهند و روش نمونه‌گیری، روش سرشماری می‌باشد. داده‌های مورد استفاده، از نرم افزار ره آورد نوین استخراج شده است. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار EViews7 صورت پذیرفت. در بررسی تأثیر استراتژی شرکتی تنوع محصول بر بازده و ریسک سه صنعت به طور همزمان، نتایج نشان داد که بر اساس شاخص کیو توپین استراتژی شرکتی تنوع محصول تأثیر منفی معنادار و بر اساس شاخص بازدهی دارایی‌ها تأثیر مثبت معنادار بر بازده دارد و همچنین تأثیر مثبت معنادار استراتژی شرکتی تنوع محصول بر ریسک نیز تایید شد. نتایج تحلیل‌ها در هر سه صنعت به طور مجزا نشان داد که بر اساس شاخص کیو توپین استراتژی شرکتی تنوع محصول تأثیر منفی معنادار بر بازده در صنعت دارو و سیمان و تأثیر مثبت معنادار بر بازده در صنعت خودرو دارد. همچنین بر اساس شاخص بازده دارایی‌ها، استراتژی شرکتی تنوع محصول تأثیر مثبت معنادار بر بازده در هر سه صنعت دارد. در نهایت نتایج نشان داد که استراتژی شرکتی تنوع محصول تأثیر مثبت معنادار بر ریسک در صنعت سیمان و دارو دارد اما تأثیر معناداری بر ریسک در صنعت خودرو ندارد.

کلمات کلیدی: استراتژی شرکتی، استراتژی شرکتی تنوع محصول، ریسک، شاخص بازده دارایی‌ها، شاخص کیو توپین

* Corresponding author:

Email: mirzamohammadi@iust.ac.ir

عضو هیات علمی، دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه علم و صنعت ایران